

בש"פ 7196/14 - היתם טהא נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7196/14

לפני: כבוד השופט צ' זילברטל

העורר: היתם טהא

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים בתיק
מ"ת 53082-11-11 שניתנה ביום 21.10.2014 על ידי
כב' השופט רפי כרמל

תאריך הישיבה: י"א בחשון התשע"ה (4.11.2014)

בשם העורר: עו"ד פאדי קוואסמי
בשם המשיבה: עו"ד לינור בן אוליאל

החלטה

1. ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 21.10.2014 (מ"ת 53082-11-11; כב' השופט ר' כרמל), בגדרו נדחתה בקשת העורר לעיון חוזר בתנאי שחרורו למעצר בית.

כתב האישום והליכי המעצר

2. העורר הואשם יחד עם שבעה נאשמים נוספים בעבירה של פעילות בארגון טרור לפי סעיף 2 לפקודה למניעת טרור, התש"ח-1948. כתב האישום המקורי הוגש ביום 27.11.11 והוא תוקן פעמיים, כשבין היתר נוספו לו ארבעה נאשמים נוספים. המעשים בגינם הוגש כתב האישום נעשו בסוף שנת 2010 ועד למועד הגשתו.

בכתב האישום יוחסה לעורר, יליד 1969, פעילות בארגון "חמאס" בירושלים. במסגרת פעילות זו היה לעורר תפקיד ב"מועצה המייעצת" המורכבת מפעילי חמאס מרכזיים מאזורים שונים בעיר ירושלים ותפקידה להגות ולנהל את פעילות הארגון בעיר. נטען, כי העורר, יחד עם יתר הנאשמים בפרשה, פעל לקידום מטרות הארגון, בין היתר באמצעות תמיכה במוסדות חינוך, העברת שיעורי קוראן והלכה, הפעלת קייטנות קיץ, סיוע למשפחות נזקקות וביקורי משפחות של "שהידים" ואסירים ביטחוניים בירושלים. בנוסף נאמר, כי העורר ויתר הנאשמים ביקרו נציגים מהפרלמנט הפלסטיני אשר שהו בחצר משרדי "הצלב האדום" בירושלים החל משנת 2010 לאחר שתושבותם נשללה על-ידי שר הפנים ובמחאה על הכוונה לעצרם בגין שהייה בלתי חוקית בישראל. בפעילויות אלה, ביקשו העורר ויתר הנאשמים להעלות את קרנו של ארגון "חמאס" בקרב תושביה המוסלמים של ירושלים ולחזק את אחיזתו של הארגון בה. זאת, תוך מילוי תפקידים בהנהגת הארגון באזור.

יובהר כי עובדות מפורטות אלה הן בגדר התמצית העובדתית הרלבנטית בלבד המופיעה בכתב האישום, אשר עוסקת בעניינו של העורר. להרחבה על אודות כתב האישום ועובדותיו ניתן לעיין בהחלטות שונות שניתנו בבית משפט זה (ראו, למשל, החלטת השופט י' עמית בבש"פ 460/12 מיום 26.1.2012 וההפניות שם).

3. בד-בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המשיבה בקשה למעצר העורר ויתר הנאשמים עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם. בית המשפט המחוזי קיבל את הבקשה האמורה. ערר שהגיש העורר לבית משפט זה התקבל באופן שבו הוחזר עניינו לבית המשפט המחוזי לקביעת תנאי שחרור לחלופת מעצר (החלטה נוספת של השופט י' עמית בבש"פ 460/12, אף היא מיום 26.1.2012). בהתאם לכך, ולאחר שהוגש תסקיר מעצר מיום 19.2.2012, קבע בית המשפט המחוזי ביום 1.3.2012 כי העורר ישוחרר לחלופת מעצר בתנאים המגבילים הבאים: מעצר בית מלא בדירה שנשכרה בכפר בית-נקובה, איזוק אלקטרוני, פיקוח מלא על-ידי ערב אחד לפחות מבין הערבים המצוינים בהחלטה, ערבות שתיחתם בידי כל אחד מהערבים בסך 15,000 ש"ח, הפקדת 15,000 ש"ח וצו עיכוב יציאה מהארץ. בחלוף זמן, ביום 26.2.2013, נעתר בית המשפט המחוזי לבקשה שהגיש העורר להעביר את מקום מעצר הבית לבית העורר בבית חנינה, תוך הותרת שאר תנאי השחרור בעינם.

4. ביני לביני הגיעו מרבית הנאשמים בפרשה להסדרי טיעון ונגזרו עליהם עונשים שונים. העורר עצמו הגיע אף הוא להסדר טיעון בגדרו הוא הודה בעובדות כתב אישום מתוקן שנוסח במסגרת ההסדר. בתוך כך נקבע כי העורר יוכל לטעון לעונש באופן חופשי, ובסופו של דבר, ביום 31.10.2013 גזר עליו בית המשפט עונש מאסר בפועל של 42 חודשי מאסר. ביום 1.4.2014 העורר החל בריצוי העונש ובמקביל הגיש ערעור על פסק הדין, בגדרו ביקש, בין היתר, שיותר לו לחזור בו מהודאתו וטען לכשל בייצוג. נוכח הסכמת הצדדים בערעור, קבע בית משפט זה כי עניינו יוחזר לבית המשפט המחוזי והוא יידון מחדש על-פי כתב האישום בנוסח שקדם לתיקונו בגדר הסדר הטיעון. כן נקבע, כי העורר ישוחרר בערבות על-פי התנאים שנקבעו בהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 1.3.2012, וכי "כל הצדדים שומרים על טענותיהם, לרבות הגשת בקשה לעיון חוזר בתנאי המעצר" (ע"פ 8464/13, פסק דין מיום 1.9.2014). כעולה מהערר, ביום

7.9.2014 התקיים דיון בפני בית המשפט המחוזי בו נקבע התיק לתזכורת ביום 30.11.2014. בשלב זה לא נקבעו מועדי הוכחות.

5. נוכח השתלשלות העניינים המפורטת הגיש העורר בקשה לעיון חוזר בתנאי השחרור שלו, בגדרה ביקש לבטל את תנאי מעצר הבית שנקבעו. כאמור לעיל, ביום 21.10.2014 דחה בית המשפט המחוזי את בקשתו בצינו כך:

"אמנם עומדים אנו כמעט לפני תקופה של שנתיים מאז החלו ההליכים בעניינו של המבקש, ואכן מדובר בפרק זמן שאינו קצר, יחד עם זאת, מלכתחילה היה נתון המבקש, לאחר פרק זמן קצר שהיה נתון במעצר, במעצר בית באיזוק אלקטרוני מחוץ לביתו במקום אחר, ובתקופה האחרונה הנו שוהה במעצר בית בביתו. לכך יש להוסיף את העובדה שמשפטו של המבקש הסתיים, אלא שבשל רצונו לחזור בו מהודאתו, הוסב הגלגל בחלקו אחורנית, ויש לסיים את ההליך לגופו, ככל הנראה הליך שיתחדש ויתנהל בזמן הקרוב. נוכח כך ונוכח המסוכנות הנשקפת ממעשיו הלכאוריים של המבקש, אין מקום להקל בתנאי שחרורו. לפיכך, הבקשה נדחית".

הערר

6. כלפי החלטת בית המשפט המחוזי לדחות את בקשת העורר לעיון חוזר מופנה הערר דנא. נטען, כי החלטת בית המשפט המחוזי אינה מנומקת ומתעלמת הלכה למעשה מכל טענות העורר שהועלו בבקשה. העורר מוסיף כי לגופו של עניין ההחלטה שגויה, שכן ההליך בעניינו מתנהל במשך למעלה משלוש שנים, ובנוסף מאז שחרורו לחלופת מעצר ביום 1.3.2012 הוא מילא אחר כל תנאי השחרור ואף התייצב לריצוי העונש. זאת ועוד, נטען כי בפרק זמן זה מרבית הנאשמים בפרשה כבר נשפטו והספיקו לסיים את ריצוי העונש שנגזר עליהם, וכי בנסיבות אלה המסוכנות הנשקפת מהעורר עצמו פחתה באופן משמעותי. העורר מבקש ליתן את הדעת גם לכך שביחס לנאשם נוסף בפרשה (נאשם מס' 6 בכתב האישום, עבד עוויס), אשר גם עניינו הוחזר לדיון מחודש בבית המשפט המחוזי, נקבע כי יש לבטל את מעצר הבית בו היה נתון. לעמדתו, אין יסוד להבחין בינו לבין אותו הנאשם, שכן ההבדל היחיד ביניהם הוא שלחובת העורר הרשעה קודמת משנת 2008. נוכח האמור, ובשים לב לכך שאין צפי לסיום ההליך העיקרי, כשבית המשפט המחוזי הבהיר כי יומנו עמוס לעייפה, מבקש העורר להורות על ביטול תנאי מעצר הבית בו הוא נתון, תוך הותרת יתר התנאים על כנם.

בדיון שנערך לפני ציין בא כוח העורר כי בגדרו של תיק זה העורר כבר ריצה כשמונה חודשי מאסר (כולל תקופת המעצר) ושהה במעצר בית מלא כ-25 חודשים והגיעה העת להקל בתנאים המגבילים, אותם לא הפר העורר עד כה. נטען שאין לזקוף לחובת העורר את הימשכות ההליך, מה גם שסיומו כלל לא נראה באופק, ושוב - הדבר אינו תלוי בעורר.

7. באת כוח המשיבה עמדה על כך, שמהוחזר הדיון לבית המשפט המחוזי, עניינו של העורר יתברר על-פי כתב האישום המקורי המייחס לו עבירות חמורות שהצדיקו קביעת תנאי שחרור הדוקים, הכוללים מעצר בית. נתון זה לא

השתנה. המשיבה מפנה להרשעתו הקודמת של העורר, הרשעה משנת 2008 בבית המשפט הצבאי יהודה, בעבירות של חברות בהתאחדות בלתי מותרת, שירות עבור התאחדות בלתי מותרת ונשיאת משרה בהתאחדות כאמור. בגין הרשעה זו נגזרו על העורר 26 חודשי מאסר בפועל וכן קנס (נתונים אלה מבוססים על העתק הכרעת הדין וגזר הדין בבית המשפט הצבאי שהוגשו על-ידי העורר). הודגש כי זמן קצר לאחר שחרורו ביצע העורר את המיוחס לו עתה. באשר לטענה כי יש להשוות בין העורר לבין הנאשם מס' 6, צוין כי עברו של האחרון נקי. נוכח נתונים אלה נטען כי אין מקום לקבלת הערר, ולמצער יש להורות על הגשת תסקיר מעצר עדכני בטרם קבלת החלטה.

דיון והכרעה

8. השתלשלות העניינים החריגה בתיק זה, כמפורט לעיל, הביאה לכך כי חלפו כשלוש שנים מאז הגשת כתב האישום ועדיין יש צורך להשלים את שמיעת העדויות. אין להתעלם מחלוף הזמן הניכר, שבמהלכו היה העורר נתון במעצר ובמאסר וכן במעצר בית מלא וממושך. בתוך כך יש גם משקל לכך שלא נרשמו לחובת העורר הפרות של התנאים המגבילים, על-אף שאלה עמדו בתוקפם פרק זמן ממושך ביותר ועל-אף שמדובר בתנאים מחמירים הכוללים הגבלה קשה על חופש התנועה של העורר ועל יכולתו לעבוד. אלה מצביעים על אפשרות שמסוכנות העורר קהתה במשהו. במצב דברים זה יש מקום להקלה בתנאים. לכך יש להוסיף את התרשמות שירות המבחן, כמפורט בתסקיר המעצר, לפיה העורר "משדר שאיפה לחיים קונפורמיים, אינו מונע מתפיסה פוליטית רדיקאלית ואף ראה לנכון להבהיר את שאיפתו לאורח חיים מודרני ופחות פנאטי. ... אנו מעריכים שבעתיד ינסה להימנע ממעשים או צעדים העלולים להסלים לכדי התנהגות פלילית ומסוכנת". הערכה זו זכתה לחיזוק מסוים בכך שהעורר אכן עמד לאורך זמן בהגבלות שהוטלו עליו. עוד יצוין, כי אילו היו בפני נתונים שבכוחם להצביע על כך שההליך יסתיים בתוך זמן קצר, יתכן שלא היה מקום לשינוי בתנאי השחרור. כאשר ההערכה אינה כזו, גובר המשקל שיש ליתן לעצם חלוף הזמן.

כמובן שיש משקל להרשעתו הקודמת של העורר ובכך שונה עניינו מזה של הנאשם 6, אך לטעמי נתון זה כשלעצמו אינו מטה את הכף בנסיבותיו החריגות של המקרה, ונוכח התרשמותו של שירות המבחן, כמפורט לעיל.

עם זאת איני סבור שיש להסיר כליל את ההגבלה על תנועות העורר. יש לאפשר לו להשתלב שוב במעגל העבודה וליטול חלק בהתנהלות משפחתו, אך יש מקום להגביל את תנועותיו בשעות שלאחר מכן. בסופו של דבר, מדובר במי שהוכיח במעשיו כי לא נרתע להיות שותף, בדרך זו או אחרת, לפעילות של התאחדות אסורה שהוגדרה כארגון טרור, ואין לאפשר לו חופש תנועה מלא, מעבר למתחייב לצרכי עבודה וקיום סביר של חיי משפחה.

9. על יסוד האמור לעיל מתקבל הערר במובן זה שנקבע כי העורר יהיה רשאי לצאת מביתו בכל יום בין השעות 06:00 - 18:00. משעה 18:00 ועד השעה 06:00 למחרת נאסר על העורר לצאת מביתו. כל יתר תנאי השחרור יעמדו בתוקפם.

ניתנה היום, י"ב בחשוון התשע"ה (5.11.2014).

שׁוֹפֵט

עמוד 5

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©